عکس: فضای مجازی

موسیقی پاپ در معرض هجوم «گنگستر» ها و «اراذل»

این پخش و پلا را جمع کنید

گزارش

ایران واشقانی فراهانی
گزارش نویس

کارنامه دخترش را که گرفت، قول سفر داد. شاید در زندگیش به خیلی چیزها نرسید و آرزوهایش تبدیل به رؤیاهایی شدند که هر روز در ترافیک آنها را در ذهن خسته‌اش مرور می‌کند، اما دلش روشن است به وجود بچه‌ها که حاصل همه زندگیش هستند. خلاصه به قولش عمل می کند و می زنند به دل جاده. در خنکای جاده و میانه مسیر، اتراق می‌کنند. صدای رودخانه با قهقهه شادی و خنده چند خانواده که بساط ناهارشان را پهن کرده‌اند، نوای دلنشینی شده است. یکی از ماشین‌ها صدای موزیکش را بلند کرده تا همه انرژی بگیرند اما کلماتی که می‌شنود، دور از انتظار است. حرف‌هایی که حتی برای خودش هم خط قرمز بوده‌اند، با موزیک به هم آمیخته‌اند: «اراذل، الکل، پرونده‌دار، قاتل، مست و بی‌تعادل، مجازات شلاق، یاغی....» نگاهش به طرف دخترش که می‌چرخد، صورت شاد و معصوم او را می‌بیند که باخوشحالی همین‌ها را زمزمه می‌کند و با خواننده همراه شده است. مرد حیرت‌زده است. این همه تغییر کی وارد فرهنگ‌مان شده است؟

«چقدر مذاق‌ها فرق کرده! داخل ماشین یک دوستی، در مسیری طولانی، آهنگی پرت، گوشم را آزرد از خواننده‌ای مجاز که به دختر محبوبش می‌گفت: «بیا و این پخش و پلا رو تو جمعش کن.» نهایت پایبندی به عشق هم اینجا بود که در ترانه دیگری، خطاب به معشوق گفته می‌شد: «به همین بوی سیگاری که ازت مونده راضیم.» چیزی که در واقعیت و نه در خیال حتی باورش هم سخت است.» این نظر محمد رستمی است که از انتشار این موسیقی‌ها گلایه دارد.

او که دارای دو فرزند دبستانی است، با نگرانی از محتوای این موسیقی‌ها می‌گوید: تمام محتوایی که این آهنگ و آهنگ‌های زیرزمینی دیگر به مخاطب می‌رساند، همین است. در غفلت‌مان انگار مرزهای فرهنگی جابه‌جا شدند. مثلاً یک خواننده جوان و نوظهور با کیبورد به‌صورت غیرمجاز در فضای مجازی ترند می‌شود و موسیقی مازندران از قطعه فولکلور «لاره» به «گنگستر شهر آمل» می‌رسد.

این تنها نظر یک مخاطب نیست که عقیده قشر زیادی از مردم در مورد آهنگ‌های جدید است که این روزها به گوشمان می‌رسد و شادی‌بخش دورهمی‌های دوستانه نسل جدید شده است؛ ترانه‌هایی که یک شبه متولد می‌شوند و عمر خوشبختی‌شان آنقدر کوتاه است که به سرعت از یادها می‌روند و به گورستان فراموشی سپرده می‌شوند. ترانه‌هایی از جنس یخ که قبل از آنکه با گرمای ذهنت درک‌شان کنی، ذوب می‌شوند و اثری از خود بجا نمی‌گذارند؛ مگر ردی پرخط و خش بر ذهن مخاطب.

موسیقی ایرانی همچون سایر هنرهای اصیل و دارای قدمت این مرز و بوم، همواره به جهت ارتباط نزدیکی که با مباحث عرفانی و فلسفی داشته، پا به پای تاریخ این سرزمین در حرکت بوده و نسل به نسل بر ارزش و اصالت آن افزوده شده است. اما این ترانه‌های سطحی چگونه وارد دنیای ما شدند و چه تأثیری بر فرهنگ و کلام ما خواهند گذاشت که این مسأله از نگاه دلسوزان جامعه نباید مغفول بماند.

> موسیقی کوچه بازاری که امروزه شکل گرفته، مناسبات انسانی بین زن و مرد را تبدیل به گفت وگوهای لجبازانه، برتری و موضع تحقیر کرده است. مناسبات عاطفی و اخلاقی نیست

> در دوره‌های اخیر به دلیل اینکه نقد در فضای ترانه وجود ندارد و منطق، منطق بازار، سطح این آثار نزول کرده است. کنترل کیفی و نظارتی نسبت به زبان، ماهیت فرهنگ و ارزش های اخلاقی کمتر دیده می شود

حاصل ذهن های متوهم

سارا فلاح که سرپرست تولید است و در محیط کارش موزیک ملایمی برای بالا بردن راندمان کار کارگران پخش می‌کند، می‌گوید: «من، تب کردم؛ تو هم تب کردی؛ بعدش هم اتاق را مرتب کردی.» اصلاً با عقل جور درنمی‌آید. گاهی به نظر می‌رسد این حرف‌ها که نه شعرند و نه نثر، نه نظم دارند و نه مفهوم، حاصل ذهن‌های متوهمی است که شرایط عادی ندارند. اما ریتم تند و شاد این ترانه‌های امروزی، مورد استقبال کارکنان مجموعه ماست. آنها خسته‌اند. می‌خواهند موزیکی سطحی گوش دهند که به مشکلات و دغدغه‌ها اشاره نکند و آنها را یاد بدهکاری‌شان نیندازد.

محمدرضا هم به موضوع جالبی اشاره دارد. او از روزی می‌گوید که در مسیر سفر با همسرش تصمیم به تحلیل محتوای ترانه‌های جدید گرفتند. در متن این اشعار پر زرق و برق، شخصیت زن و جایگاهش نادیده گرفته شده بود و گویی معشوق با ترک کردن او، همه درهای خوشبختی را تا ابد بسته است تا دیگر هیچ گاه رنگ خوشی نبیند. صدای ناهنجار خواننده در ذهنم ماند: «میخوام دل به دریا بزنم، میخوام بهت زنگ بزنم.» خودستایی و خودبزرگ بینی در این آثار مشهود است. در این موسیقی‌ها که با صدایی ناخوش و نخراشیده تنظیم شده بود، جایگاه عاشق و معشوق، جایگاه صفر و یک بود. یکی بود و دیگری هیچ!

محمدعلی بهمنی غزل‌سرای معاصر کشور نیز به عمق فاجعه اشاره و پیش از این زنگ خطر را برای بقای موسیقی به صدا درآورده بود: این شعر است که شاعر را آفریده و ماندگار می‌کند. نگاشتن ترانه‌های بی‌محتوا و راهیابی آنها به دنیای موسیقی از بزرگ‌ترین مشکلات ترانه‌سرایی کشور است. برخی سختگیری‌ها باعث ایجاد موسیقی زیرزمینی و ورود شرکت‌های سودجو در عرصه موسیقی شد و موسیقی‌های بی‌محتوا در جامعه رواج یافت؛ ترانه‌هایی که درآمدهای میلیاردی برای برخی شرکت‌ها دارند.

اسماعیل امینی شاعر، پژوهشگر و منتقد با تأکید بر اینکه باید راه اندیشه باز باشد نه ابتذال، می‌گوید: در دوره‌های اخیر به‌دلیل اینکه نقد در فضای ترانه وجود ندارد و منطق، منطق بازار است، سطح این آثار نزول کرده است. کنترل کیفی و نظارتی نسبت به زبان، ماهیت فرهنگ و ارزش‌های اخلاقی کمتر دیده می‌شود. در فضای کنونی ترانه، حساسیت به مسائل روز و سیاسی موجب شده تا جاذبه کلام به طرف ابتذال برود.

او نرخ پایین این ترانه سرا را دلیل رو آوردن خوانندگان جدید به این سبک می‌داند: از آنجا که راه موسیقی هزینه دارد و برای داشتن ملودی، ترانه و مفهوم ماندنی باید بهای آن را به جان خرید، ترجیح خوانندگان این است به سراغ ترانه‌سراهایی بروند که پول ندهند. همان‌ها که حاضرند برای مشهور شدن رایگان بنویسند و حتی برخی سواد ابتدایی نوشتن هم ندارند و فقط چیزی سرهم می‌کنند.

نگرانی از هجمه فرهنگی

اسماعیل امینی با اشاره به آسیب‌های ترانه‌های مبتذل و بی‌مفهوم بر فرهنگ مردم می‌گوید: متعجبم چرا نگران این هجمه فرهنگی نیستیم. ترانه یکی از ابزارهای ارتباطی مؤثر است که به سرعت منتشر می‌شود و جاذبه هم دارد. همین کلام پرغلط با جاذبه‌های ملودی در ذهن‌ها جا می‌افتد. نمی‌گویم نهادهای نظارتی بیایند چون در حوزه فرهنگ مداخله شایسته نیست. اما گمانم این است باید برنامه‌هایی در مجامع فرهنگی برای نقد این آثار باشد و آنها که دلسوز موسیقی و ترانه هستند، واکنش نشان بدهند.

از نگاه او، موضوع ترانه، دامنه گسترده‌ای دارد. در تمام دنیا غیر از موضوعات روز که آلودگی هوا، تغییر اقلیم، تورم و بیکاری است، موضوعاتی مانند کار کودکان، زندگی در تنهایی و... مسائل عمومی زندگی انسان‌ها را نیز شامل می‌شود. اما به‌دلیل برخی ملاحظات و محدودیت‌ها، به موضوع قهر و آشتی‌های مبتذل و دوستی‌های خیابانی رسیده‌ایم. مخاطب مفروض این آثار، قشر خاصی هستند اما گویی جامعه دغدغه دیگری ندارد و بقیه اقشار نیازی به موسیقی و ترانه ندارند. امینی راهکار برون‌رفت از این چالش را رفتار در خور شأن دستگاه‌های متولی با بزرگان موسیقی می‌داند تا موجب دلسردی آنان و عدم ظهورشان در مجامع نشود، در این صورت این بازار خالی را ابتذال پر می‌کند. موسیقی کوچه بازاری که امروزه شکل گرفته، مناسبات انسانی بین زن و مرد را تبدیل به گفت‌وگوهای لجبازانه، برتری جویانه و از موضع تحقیر کرده است. مناسبات عاطفی و اخلاقی نیست، نوعی ستیز و جدال برای ایجاد جاذبه است. دیگر فراتر از سرگرمی است و در ناخودآگاه انسان تأثیر می‌گذارد. در این گفتمان به جای صحبت از موضع احترام، صبر، عاطفه، اخلاق، گذشت و معنویات در مناسبات انسانی، موارد غیراخلاقی و ضد اجتماعی برتر شمرده می‌شوند. در حالی که بنیان جامعه را مناسبات انسانی و اخلاقی تشکیل می‌دهد، این حوزه در چنین ترانه‌هایی مغفول مانده‌است.

مدرس و داور جشنواره‌های ادبی معتقد است کسانی که حتی صلاحیت روانی ندارند، سرنخ ذائقه بچه‌ها را به دست گرفته‌اند. ترانه سرودن برای کسی که هنرمند نیست و به مضمون و فنون آشنایی ندارد، استفاده از جاذبه با زبان مخفی و ممنوعه است. مثل شلوار پاره پوشیدن است که فقط نگاه را جلب می‌کند. آنها از نازل‌ترین جنس ایجاد جاذبه یعنی ابتذال استفاده می‌کنند.

جدول سودوکو

۴۲۴۶

ارقام ۱ تا ۹ را طوري در خانه‌هاي سفيد قرار دهيد كه هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌هاي كوچك ۳ در ۳ يكبار ديده شود

آسان

	۸			۴	۲	۳		۱
		۳	۷		۸		۶	
۷	۱			۹				
۴			۱				۲	۶
	۵			۶			۴	
۸	۶				۳			۷
				۳			۱	۸
	۲		۸		۹	۶		
۳		۸	۶	۵			۹	

متوسط

	۱	۴		۷				
		۵	۶				۹	
۹			۳		۱		۲	۷
					۴		۱	۹
	۴						۸	
۵	۶		۷					
۶	۵		۴		۸			۲
	۷				۶	۹		
				۲		۱	۴	

سخت

۶								
۵		۳			۱			
		۲	۴	۹	۵			
۴		۵				۲		
۲				۸				۹
		۶				۸		۷
			۲	۱	۳	۷		
			۵			۴		۳
								۶

خیلی سخت

۵				۳				۱
	۸		۱				۹	
		۴	۲		۷			
	۳				۴			۷
		۷				۴		
۴			۳				۵	
			۷		۵	۶		
	۵				۱		۳	
۱				۲				۵

حل جدول سودوکو شماره ۴۲۴۶

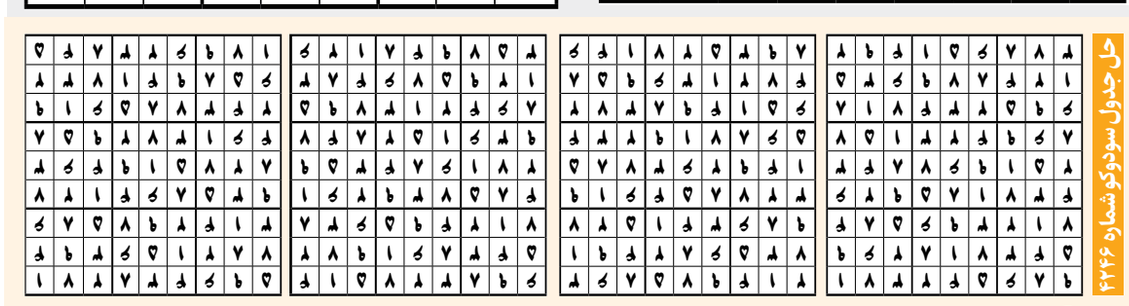

یک جدول با دو شرح

۸۲۱۵

جدول روزنامه *ایران* دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

جدول عادی

افقی:
۱- کنایه از پشیمان شدن و افسوس خوردن - ضربه‌ای در بوکس
۲- نویسنده - خانه‌خانه - اخمو
۳- «دریاچه طشک» از تفرجگاه‌های این شهر استان فارس به شمار می‌رود - داربست - اشعه نافذ
۴- دلیل - برج کج - بچه‌ترسان معروف - مروارید غلتان!
۵- عددی یک رقمی - سایت - روشن‌بین
۶- رگ‌های تغذیه کننده قلب - به‌وجود آورنده - ناشنوا
۷- درام تلویزیونی فریدون حسن پور - دورنما - کلمه شرط
۸- دیگدان - عرصه نبرد - مخفی
۹- ظاهرنمایی - پیش گفتار - با آب و تاب خواندن
۱۰- پول کشور آفتاب تابان - آسایش - آوازی که در آخر افشاری نواخته می‌شود
۱۱- اشتباه لفظی یا رفتاری - پست الکترونیکی - عود
۱۲- غربال - علم اعداد - مخفف اگر - دوش
۱۳- انقلاب - بخاری گلخانه - آشکار
۱۴- پای ثابت بستنی - صاف، گوارا - کیسه پشمی خشن
۱۵- با «آمد» آید - سوغاتی فوق‌العاده خوش‌طعم اردبیل

عمودی:
۱- دختر پادشاه - طنز تصویری
۲- عیب و شک - پاک‌سازی گیاهان هرز از زمین زراعت - موقع خواب روی خود می‌کشند
۳- خویشی و قرب - گوشت بریان - اقامت کردن
۴- نوعی پخت برنج - کاغذفروش - چهره - ژنرال جنگ‌های انفصال
۵- حشره عسل‌ساز - کلید - خویشی و قرابت
۶- مضمون - ظرفی برای شستن لباس - سنجش
۷- گردش - آرام گرفته - سازمان بین‌المللی استانداردسازی
۸- آشغال - پشیمانی - گرفتاری، مصیبت
۹- مخلص - گلر تیم پیکان - سخن محرمانه
۱۰- پایتخت ورزشی «استرالیا» - هواپیمایی ملی ایران - حرف نفی ابد
۱۱- الفبای موسیقی - یار «پینه» - شکل گرد هندسی
۱۲- فرمان اتومبیل - هالوژن نمک طعام - خودداری از پرداخت وجه چک - واحد طول دستی
۱۳- بیدار و متوجه - از شعرای قرن دهم - میوه کرک‌دار
۱۴- برای سلامتی لازم است - سخن و حرف - بخش فنی صدا و سیما
۱۵- اطاعت چشم بسته! - وساطت معاملات در مقابل اجرت

جدول ویژه

افقی:
۱- فیلم محمود غفاری - عقب
۲- دوباره شدن - از اسناد معتبر بانکی - ماده‌ای در پزشکی
۳- عددی ترتیبی - منافق - سوغات اراک
۴- واژه شگفتی - از به پا کردنی‌ها! - سخن زشت - لیست غذا
۵- تلخ - خارج کردن آب و املاح اضافی از بستر و یا عمق خاک - مدافع سابق تیم ملی انگلیس
۶- جایگزینی - کریستال - مخفف آتش
۷- مقیاس - سریالی از نیما جاویدی (۱۴۰۱) - مرزبان
۸- هاویه - ظرف گل - دام
۹- ابزار احتیاطی - کلام تشکر - بی‌خانمان
۱۰- آبادی - مرکز «جمهوری چک» - نوعی کشتی
۱۱- بالای خانه - نظریه‌های مختلف در فلسفه - برآمدگی لاستیک
۱۲- سیاه شاعران! - جدید - طریق - ناب
۱۳- ایالت «امریکا» - پادشاه کمیاب - دختر کوروش کبیر
۱۴- نوشتن است - امپراطور دیوانه روم - نوعی پارچه
۱۵- معشوق - بازیگر فیلم «بنفشه آفریقایی»

عمودی:
۱- افترا زدن - مدافع ایرانی «قیصریه اسپور»
۲- هماهنگ - ضمانت - ورزش ذهنی
۳- تارمی - کاسه ظرفشویی - ساز زهی مضرابی
۴- رفیق مشهدی - از بیماری‌های فصل سرما - مملو - واحد مساحت
۵- بنام - انسان‌ها - خرده‌سنگ
۶- چاشنی قرمز غذایی - اساس - نصب کردن
۷- نرم‌افزار تایپ - استخوان پاشنه پا - خودروی ایرانی
۸- نصرت - تنبل جالیزی - نوشته شده و گنجانده شده
۹- از رودهایی که به دریای خزر می ریزند - علم گیاه‌شناسی - دهی در بلخ
۱۰- ساز آرشه‌ای - تیغ ماهی - جنس خشن
۱۱- آبدار - روکش لباس - میل به غذا
۱۲- دایره زنگی - همسرایی - گلی رنگارنگ - یک‌نفره
۱۳- از پدران روانشناسی - قوس - اشتباه لفظی
۱۴- شهری در استان کرمان - ماده حلال رنگ - فرستادن
۱۵- خوشرو - بین‌المللی

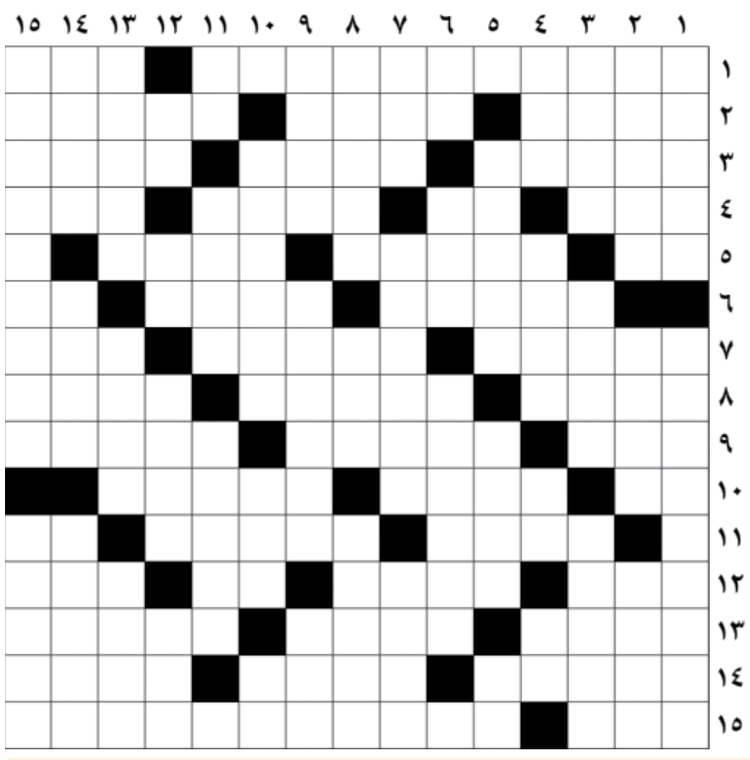

حل جدول عادی شماره ۸۲۱۴

حل جدول ویژه شماره ۸۲۱۴